

Άρειος Πάγος
B1' Πολιτικό Τμήμα
Αριθμός αποφάσεως 873/2009

Περίληψη:

Εργοδότης είναι συνήθως, αλλά όχι πάντοτε, ο κύριος της επιχείρησης προς εξυπηρέτηση των συμφερόντων της οποίας συνάπτεται η σύμβαση. Εάν υφίσταται αμφισβήτηση ως προς το πρόσωπο του εργοδότη, αποβλέπουμε πρώτα στο πρόσωπο εκείνου προς το συμφέρον του οποίου παρέχεται η εργασία, αυτός δε είναι ο φορέας της επιχείρησης και περαιτέρω αποβλέπουμε στο φυσικό ή νομικό πρόσωπο που φέρει τις δαπάνες και τους κινδύνους της επιχείρησης.

Απόσπασμα:

Συγκροτήθηκε από τους Δικαστές: Ηλία Γιαννακάκη, Αντιπρόεδρο Αρείου Πάγου, Αθανάσιο Θεμέλη, Ειρήνη Αθανασίου, Βαρβάρα Κριτωτάκη και Παναγιώτη Κομνηνάκη, Αρεοπαγίτες.

Συνήλθε σε δημόσια συνεδρίαση στο Κατάστημά του, στις 17 Φεβρουαρίου 2009, με την παρουσία και του γραμματέα Αθανασίου Λιάπη, για να δικάσει μεταξύ:

Των αναιρεσειουσών: 1) αλλοδαπής ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία "....." (.....), που εδρεύει στο Μόναχο Γερμανίας και εκπροσωπείται νόμιμα και 2) αλλοδαπής εταιρείας περιορισμένης ευθύνης με την επωνυμία "....." (.....), πρώην (.....), που εδρεύει στο Μόναχο Γερμανίας και εκπροσωπείται νόμιμα, οι οποίες εκπροσωπήθηκαν από την πληρεξούσια δικηγόρο τους Παναγιώτα Σμυρνιού.

Των αναιρεσιβλήτων: 1) 2), 3)...., 4), 5) ..., 6) υπό πτώχευση τελούσης, δυνάμει της υπ' αριθμ. 1432/7-11-2002 αποφάσεως του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών εταιρείας περιορισμένης ευθύνης με την επωνυμία "....." -, που εδρεύει στο Αττικής και εκπροσωπείται νόμιμα από τον οριστικό σύνδικο της πτωχεύσεως Δ1, δικηγόρο, κατοικοεδρεύοντα στην Αθήνα, δυνάμει της 255/27-2-2003 αποφάσεως του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών και 7) Δ1, ως οριστικού συνδίκου της ανωτέρω πτωχευσάσης εταιρείας, δικηγόρου, κατοίκου Αθηνών.

Οι 1ος, 2ος, 3η, 4η και 5η αναιρεσίβλητοι εκπροσωπήθηκαν από τον πληρεξούσιο δικηγόρο τους Γεώργιο Νικολόπουλο. Η 6η και ο 7ος των αναιρεσιβλήτων δεν παραστάθηκαν στο ακροατήριο.

Η ένδικη διαφορά άρχισε με την από 26-9-2002 αγωγή των ήδη πέντε πρώτων αναιρεσιβλήτων, που κατατέθηκε στο Μονομελές Πρωτοδικείο Αθηνών. Εκδόθηκαν οι αποφάσεις: 469/2005 του ίδιου Δικαστηρίου και 1702/2006 του Εφετείου Αθηνών. Την ανáιρεση της τελευταίας απόφασης ζητούν οι αναιρεσειούσες με την από 1-5-2007 αίτησή τους.

Κατά τη συζήτηση της υπόθεσης αυτής, που εκφωνήθηκε από το πινάκιο, οι διάδικοι παραστάθηκαν όπως σημειώνεται πιο πάνω. Η Εισηγήτρια Αρεοπαγίτης Βαρβάρα Κριτωτάκη διάβασε την από 8-10-2008 έκθεσή της, με την οποία εισηγήθηκε την απόρριψη των λόγων αναιρέσεως.

Η πληρεξούσια των αναιρεσειουσών ζήτησε την παραδοχή της αιτήσεως, ο πληρεξούσιος των παραστάντων αναιρεσιβλήτων την απόρριψή της, καθένας δε την καταδίκη του αντιδίκου μέρους στη δικαστική δαπάνη.

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Επειδή, από τις προσκομιζόμενες ...εκθέσεις επιδόσεως του δικαστικού επιμελητή στο πρωτοδικείο Αθηνών...., προκύπτει ότι ακριβές επικυρωμένο αντίγραφο της υπό

κρίση αιτήσεως αναίρεσεως με την οικεία πράξη ορισμού δικασίμου κατά την προσδιορισθείσα αρχική δικάσιμο της 21-10-2008, κατά την οποία η υπόθεση αναβλήθηκε εκ του πινακίου για την αναφερόμενη στην αρχή της παρούσας δικάσιμο, επιδόθηκε νομότυπα και εμπρόθεσμα στους έκτη και έβδομο εκ των αναιρεσιβλήτων.

Επομένως, εφόσον αυτοί δεν παραστάθηκαν κατά την εκφώνηση της υποθέσεως από τη σειρά του οικείου πινακίου, νομίμως έγινε η συζήτηση παρά την απουσία τους, αφού η εγγραφή της υπόθεσης στο πινακίο επέχει θέση κλητεύσεως και δεν ήταν απαραίτητη η εκ νέου κλήτευση τους (άρθρα 576 παρ. 2, 575, 226 παρ. 4 του Κ.Πολ.Δ.).

Επειδή, από το συνδυασμό των άρθρων 648, 651, 652 και 653 ΑΚ προκύπτει ότι επί συμβάσεως εξαρτημένης εργασίας ο μισθωτής της εργασίας (εργοδότης) είναι συνήθως, αλλά όχι πάντοτε, ο κύριος της επιχειρήσεως προς εξυπηρέτηση των συμφερόντων της οποίας συνάπτεται η σύμβαση. Εάν υφίσταται αμφισβήτηση ως προς το πρόσωπο του εργοδότη, για τον προσδιορισμό της ως άνω ιδιότητας αποβλέπουμε πρώτα στο πρόσωπο εκείνου προς το συμφέρον του οποίου παρέχεται η εργασία, αυτός δε είναι ο φορέας της επιχειρήσεως και περαιτέρω αποβλέπουμε στο πρόσωπο, φυσικό ή νομικό που φέρει τις δαπάνες και τους κινδύνους της επιχειρήσεως. Στην προκειμένη περίπτωση όπως προκύπτει από την προσβαλλόμενη απόφαση το Εφετείο δέχτηκε ανελέγκτως τα εξής: Δυνάμει του υπ' αριθ.συμβολαίου της συμβολαιογράφου Αθηνών Μαρίας Πουλαντζά-Αγρέβη συνεστήθη η έκτη αναιρεσίβλητη εδρεύουσα στο ... μονοπρόσωπη τότε εταιρία περιορισμένης ευθύνης με την αρχική επωνυμία "...-Διαφήμιση στο διαδίκτυο και Υπηρεσίες Μέσων Επικοινωνίας" και το διακριτικό τίτλο "...". Μοναδικός εταίρος της πιο πάνω εταιρίας που προέβη στη σύσταση αυτής υπήρξε η εδρεύουσα στο Μόναχο της Γερμανίας δεύτερη αναιρεσεύουσα εταιρία περιορισμένης ευθύνης με την τότε επωνυμία "... ..", η οποία εκπροσωπήθηκε από τον πληρεξούσιο της Χ1. Ο τελευταίος συνδεόταν με την εν λόγω αλλοδαπή εταιρία με σχέση εξαρτημένης εργασίας δυνάμει της από 1-7-2000 σχετικής συμβάσεως μεταξύ τους, ενώ με το πιο πάνω συμβόλαιο ορίστηκε ως διαχειριστής και νόμιμος εκπρόσωπος της νεοϊδρυθείσας ελληνικής εταιρίας. Ακολούθως με το υπ' αριθμ. ... συμβόλαιο της ίδιας ως άνω συμβολαιογράφου, η δεύτερη αναιρεσεύουσα η οποία στο μεταξύ είχε μεταβάλει την επωνυμία της σε "...", μεταβίβασε μέρος των εταιρικών μεριδίων της ως άνω ελληνικής εταιρίας κατά ποσοστό 21,3% στην εδρεύουσα στο Μόναχο της Γερμανίας πρώτη αναιρεσεύουσα ανώνυμη εταιρία με την τότε επωνυμία "... ..". Έτσι η ως άνω ελληνική εταιρία μετατράπηκε σε πολυπρόσωπη εταιρία περιορισμένης ευθύνης, με αντίστοιχη τροποποίηση του καταστατικού της που δημοσιεύθηκε νόμιμα, ενώ διαχειριστής της παρέμεινε ο ίδιος ως άνω Χ1 με εξουσίες εκπροσώπησης και διαχείρισης της. Στη συνέχεια η παραπάνω ελληνική εταιρία, εκπροσωπούμενη από τον ως άνω διαχειριστή της, προσέλαβε με συμβάσεις εξαρτημένης εργασίας αορίστου χρόνου τους πέντε πρώτους αναιρεσιβλήτους και ειδικότερα: α) τον πρώτο την 17-9-2001 ως διευθυντή marketing και πωλήσεων με μηνιαίες αποδοχές 4.402 ευρώ, β) το δεύτερο την 31-1-2001 ως γενικό διευθυντή marketing με μηνιαίες αποδοχές 3.143 ευρώ, γ) την τρίτη την 5-2-2002 ως υπάλληλο γραφείου στον τομέα των πωλήσεων με μηνιαίες αποδοχές 2.347,76 ευρώ, δ) την τέταρτη την 1-11-2001 ως γραμματέα με μηνιαίες αποδοχές 672 ευρώ και ε) την πέμπτη την 7-3-2001 ως υπεύθυνη πωλήσεων και εξυπηρέτησης πελατών με μηνιαίες αποδοχές 918,50 ευρώ. Με την έναρξη των εργασιών της ως άνω ελληνικής εταιρίας οι αναιρεσεύουσες αλλοδαπές μητρικές εταιρίες ενίσχυναν οικονομικά αυτή προκειμένου να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις της. Είναι δε χαρακτηριστικό ότι οι

αναιρεσεύουσες συνεχώς για χρονικό διάστημα δύο ετών απέστειλαν προς την τελευταία εμβάσματα ύψους 13.000.000 δρχ. περίπου, για τη μισθοδοσία των εργαζομένων αυτής, σύμφωνα και με τον τηρούμενο λογαριασμό στην Τράπεζα ...

..... Οι αναιρεσεύουσες ισχυρίζονται ότι οι ως άνω αποστολές χρημάτων προς την ελληνική θυγατρική τους εταιρία αποτελούσαν παροχές και προσωρινές διευκολύνσεις με τη μορφή δανείων που θα καλύπτονταν από τα έσοδα της τελευταίας, σύμφωνα με τις διαβεβαιώσεις του διαχειριστή της, δηλαδή θα επιστρέφονταν σ' αυτές αν υλοποιούνταν το προσοδοφόρο επιχειρησιακό σχέδιο που είχε εκπονήσει και σχεδιάσει ο ίδιος. Πλην όμως ο ισχυρισμός αυτός των αναιρεσεύουσών δεν ασκεί έννομη επιρροή στην αποδεικνυόμενη, όχι μόνο από τις εν λόγω χρηματοδοτήσεις, αλλά και από τα πιο κάτω λοιπά στοιχεία, πλήρη διοικητική και λειτουργική εξάρτηση της ελληνικής και θυγατρικής εταιρίας από τις αναιρεσεύουσες αλλοδαπές μητρικές εταιρίες, χωρίς να αναιρείται αυτή από την όποια λογιστική αιτιολόγηση των εκροών των κεφαλαίων αυτών από τα ταμεία των τελευταίων. Οι πέντε πρώτοι αναιρεσίβλητοι εργαζόμενοι, κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους υπάγονταν μεν φαινομενικά στον έλεγχο του ως άνω διαχειριστή της ελληνικής θυγατρικής εταιρίας, στην πραγματικότητα όμως ελάμβαναν οδηγίες, εντολές και κατευθύνσεις για την εκτέλεση της ως άνω εργασίας τους απ' ευθείας από τα στελέχη των αλλοδαπών μητρικών επιχειρήσεων, χωρίς τη μεσολάβηση του πρώτου. Ακόμη οι εν λόγω αναιρεσίβλητοι, εκτός από την πιο πάνω υποχρέωση επικοινωνίας είχαν και την υποχρέωση απευθείας ενημερώσεως των στελεχών των αναιρεσεύουσών εταιριών για τον κύκλο εργασιών (τζίρο) της ελληνικής εταιρίας, αλλά και για κάθε σημαντικό θέμα αυτής, με την αποστολή σχετικών εβδομαδιαίων αναφορών τους. Επίσης τα στελέχη των αναιρεσεύουσών εταιριών παρακολουθούσαν και αξιολογούσαν την απόδοση του προσωπικού όλων των επιχειρήσεων του ομίλου, μεταξύ δε αυτών και των πέντε πρώτων αναιρεσιβλήτων έτσι ώστε στην πραγματικότητα να ασκείται το διευθυντικό δικαίωμα επ' αυτών εκ μέρους των πρώτων. Τούτο ήταν δυνατό να πραγματοποιηθεί παρά τη μεσολάβηση μεγάλων αποστάσεων μεταξύ των τόπων εγκαταστάσεως των εταιριών του ομίλου, ενόψει της ευρείας χρήσης των νέων τεχνολογιών για την επικοινωνία μεταξύ αυτών. Ακόμη είναι χαρακτηριστικό ότι τα στελέχη των ως άνω εταιριών συνόδευαν τον Χ1 στις επαγγελματικές του συναντήσεις με υποψήφιους πελάτες προκειμένου να προσδώσουν κύρος και αξιοπιστία στην έκτη αναιρεσίβλητη, αφού αυτή εμφανιζόταν ως μέλος του Ομίλου εταιριών Τα παραπάνω ενισχύονται και από το Εγχειρίδιο Εσωτερικής Επικοινωνίας και το Εγχειρίδιο Εταιρικού Σχεδιασμού του παραπάνω Ομίλου στην Ευρώπη, στα οποία απεικονίζονται με χαρακτηριστικά διαγράμματα οι σχέσεις της μητρικής με τις θυγατρικές εταιρίες, ενώ τονίζεται η διεθνής συνοχή και η λειτουργία του Ομίλου ως ενιαίας επιχείρησης για την επίτευξη επικερδών επιχειρήσεων. Αναφέρεται δε σ' αυτά ότι όλες οι θυγατρικές εταιρίες απαιτείται να εφαρμόσουν σε κάθε περίπτωση και στο σύνολο τους τις κατευθυντήριες γραμμές που είναι δεσμευτικές ... Επίσης, η δεύτερη αναιρεσεύουσα αλλοδαπή μητρική εταιρία κατά της σύστασης της έκτης αναιρεσίβλητης όρισε ως κεφάλαιο αυτής το ελάχιστο απαιτούμενο από τον τότε ισχύοντα νόμο ποσόν των 6.000.000 δρχ. (άρθρο 4 του ν. 3190/1955), γεγονός που είχε ως συνέπεια να εξαρτάται η επιβίωση της από τη χρηματοδότηση της εκ μέρους των μητρικών εταιριών. Τούτο υποδηλώνει τον πλήρη έλεγχο και τη δεσπόζουσα επιρροή της ελληνικής θυγατρικής εταιρίας από τις αναιρεσεύουσες μητρικές εταιρίες, δεδομένου ότι η πρώτη δεν είχε καμιά πραγματική δυνατότητα να αποφασίσει η ίδια για το μέλλον της και γι' αυτήν ακόμη την ύπαρξη της.Ο ισχυρισμός των αναιρεσεύουσών περί πλήρους ελευθερίας και ανεξαρτησίας του διαχειριστή της έκτης αναιρεσίβλητης είναι αβάσιμος και αναιρείται από τον ίδιο

τον τρόπο κατάργησης τούτου από τις αλλοδαπές μητρικές εταιρίες και διορισμού πληρεξουσίων της επιλογής τους και συγκεκριμένα στελεχών αυτών για να προβούν στις καταγγελίες των συμβάσεων εργασίας των εργαζομένων και στις λοιπές ενέργειες.....Οι ενάγοντες - πέντε πρώτοι αναιρεσίβλητοι -, προσέφεραν κανονικά τις υπηρεσίες τους χωρίς να δημιουργηθεί κανένα πρόβλημα έως και την 31-5-2002, οπότε για πρώτη φορά δεν τους καταβλήθηκαν οι δεδουλευμένες αποδοχές τους και συγκεκριμένα ο μισθός του Μαΐου 2002. Στις διαμαρτυρίες τους προς τον διαχειριστή της έκτης αναιρεσίβλητης και τους νομίμους εκπροσώπους των αναιρεσειουσών, οι τελευταίοι τους διαβεβαίωσαν ότι επρόκειτο για προσωρινή ταμειακή δυσχέρεια λόγω καθυστέρησης των εμβασμάτων από τη Γερμανία. Ενόψει των διαβεβαιώσεων αυτών οι ενάγοντες εξακολούθησαν κανονικά την εργασία τους μέχρι 1-7-2002, οπότε ο διαχειριστής της έκτης αναιρεσίβλητης X1 μαζί με τον εμφανισθέντα εκπρόσωπο των αναιρεσειουσών εταιριών E1 τους ανακοίνωσε ότι οι τελευταίες είχαν αποφασίσει να καταγγείλουν τις συμβάσεις εργασίας τους χωρίς την καταβολή της νόμιμης αποζημίωσης τους. Μετά ταύτα την 4 και 5/7-2002 επιδόθηκε στον καθένα ξεχωριστά η καταγγελία της συμβάσεως εργασίας τους που είχε υπογραφεί από τον ως άνω E1, χωρίς όμως να τους καταβληθεί και η νόμιμη αποζημίωση. Τότε οι ενάγοντες για πρώτη φορά πληροφορήθηκαν ότι η έκτη αναιρεσίβλητη, φερόμενη ως εργοδότρια εταιρία, είχε υποβάλει την από 1-7-2002 δήλωση αναστολής πληρωμών της, ενώ ο έως τότε διαχειριστής της X1 είχε υποβάλει την παραίτηση του, με ισχύ από την 1-7-2002, από τη θέση του διαχειριστή μετά την από 15-5-2002 καταγγελία της συμβάσεως εργασίας του από την Γερμανική εταιρία η οποία ως εταίρος της ελληνικής Ε.Π.Ε τον είχε ορίσει διαχειριστή. Μετά την παραίτηση του ως άνω διαχειριστή η διαχείριση και εκπροσώπηση της έκτης αναιρεσίβλητης περιήλθε στους εταίρους αυτής αναιρεσειούσες εταιρίες, οι οποίες την ασκούσαν με τους νομίμους εκπροσώπους τους. Ακολούθως, η έκτη αναιρεσίβλητη κηρύχθηκε σε κατάσταση πτωχεύσεως με την υπ' αριθμ. 1432/7-11-2002 απόφαση του Πολυμελούς πρωτοδικείου Αθηνών με ημερομηνία πάυσεως πληρωμών την 1-7-2002. Στη συνέχεια το Εφετείο δέχτηκε ότι με βάση τα παραπάνω, η έκτη αναιρεσίβλητη ελληνική θυγατρική εταιρία βρισκόταν υπό την απόλυτη κυριαρχική εξάρτηση των αναιρεσειουσών εταιριών και ως εκ τούτου οι πέντε πρώτοι αναιρεσίβλητοι τυπικά μόνο ήταν προσωπικό της πρώτης, ενώ στην πραγματικότητα ήταν προσωπικό των τελευταίων..... Η περιορισμένη χορήγηση κεφαλαίων στην ελληνική θυγατρική εταιρία την καθιστούσε εξ αρχής αφερέγγυο ως προς τις αναληφθείσες υποχρεώσεις, ενώ η απόφαση τους να διακόψουν τη μηνιαία χρηματοδότηση της προεξοφλούσε την αδυναμία της να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις της. Η συμπεριφορά των αναιρεσειουσών αλλοδαπών εταιριών, έναντι των πέντε πρώτων αναιρεσιβλήτων, ήταν κακόπιστη, δεδομένου ότι αν και ασκούσαν οι ίδιες στην πραγματικότητα τις εργοδοτικές λειτουργίες, από το Μάιο του έτους 2002 μεθόδευσαν την κατάρρευση της ελληνικής θυγατρικής τους εταιρίας με την απότομη διακοπή καταβολής των λειτουργικών δαπανών και μισθών, την απόλυση του διαχειριστή που ήταν δικός τους υπάλληλος, καθώς και τη ρητή εξουσιοδότηση σε στελέχη τους να προβούν στην απόλυση του προσωπικού χωρίς την καταβολή αποζημιώσεων. Αυτές δε ενώ διαβεβαίωναν τους πέντε πρώτους αναιρεσειόντες εργαζομένους για τα αντίθετα, στη συνέχεια εντελώς καταχρηστικά πρόβαλαν τον ισχυρισμό της νομικής αυτοτέλειας της ελληνικής θυγατρικής τους εταιρίας και παρέπεμψαν αυτούς στις διαδικασίες της πτωχευτικής εκκαθάρισης. Με βάση τις παραδοχές αυτές το Εφετείο έκρινε ότι εφόσον οι αναιρεσειούσες ασκούσαν συστηματικά τις εργοδοτικές λειτουργίες έναντι των πέντε πρώτων αναιρεσιβλήτων, η επίκληση της νομικής τους αυτοτέλειας της ελληνικής θυγατρικής εταιρίας, προς αποφυγή των πηγαζουσών από τις ως άνω

συμβάσεις εργασίας των πέντε αναιρεσιβλήτων υποχρεώσεων τους είναι καταχρηστική και απέρριψε ως κατ' ουσίαν αβάσιμη την έφεση που είχαν ασκήσει οι αναιρεσείουσες κατά της πρωτόδικης απόφασης, με την οποία είχε γίνει δεκτή ως νόμιμη και κατ' ουσίαν βάσιμη η αγωγή των εν λόγω αναιρεσιβλήτων για καταβολή των οφειλομένων δεδουλευμένων αποδοχών, αποζημιώσεως λόγω απολύσεως κ.λ.π. Με την κρίση του αυτή το Εφετείο δεν παραβίασε με εσφαλμένη ερμηνεία ή εφαρμογή τις προαναφερθείσες διατάξεις ουσιαστικού δικαίου, διέλαβε δε στην απόφαση του πλήρεις, σαφείς και χωρίς αντιφάσεις αιτιολογίες που καθιστούν εφικτό τον αναιρετικό έλεγχο ως προς την ιδιότητα των αναιρεσιουσών Εταιριών ως ουσιαστικών εργοδοτών των πέντε πρώτων αναιρεσιβλήτων, προς τις οποίες παρείχαν την εργασία τους και από τις οποίες ελάμβαναν τον συμφωνηθέντα μισθό τους και ορθώς απέρριψε τον ισχυρισμό των αναιρεσιουσών περί μη ευθύνης αυτών λόγω της νομικής αυτοτέλειάς τους, δεδομένου ότι με βάση τα πιο πάνω δεκτά γενόμενα ο εν λόγω ισχυρισμός δεν ασκεί έννομη επιρροή. Επομένως όλοι οι λόγοι αναιρέσεως από το άρθρο 559 παρ. 1 και 19 του Κ.Πολ.Δ. είναι αβάσιμοι και πρέπει να απορριφθούν.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Απορρίπτει την από 1-5-2007 αίτηση των αλλοδαπών εταιριών με την επωνυμία: α) και β), για αναίρεση της 1702/2006 αποφάσεως του Εφετείου Αθηνών.

Και

Καταδικάζει τις αναιρεσείουσες στη δικαστική δαπάνη των παρόντων αναιρεσιβλήτων την οποία ορίζει στο ποσό των χιλίων διακοσίων (1200) ευρώ.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στην Αθήνα στις 18 Μαρτίου 2009.

Δημοσιεύθηκε στην Αθήνα, σε δημόσια συνεδρίαση στο ακροατήριό του στις 7 Απριλίου 2009.

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ